

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Iiti Yli-Rinne

Hauska tutustua!

Työkaluja henkilöhahmon kehittelyyn

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Elokuvan ja television tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

9.11.2018

Tekijä(t) Otsikko	Iiti Yli-Rinne Hauska tutustua! Työkaluja henkilöhaahmon kehittelyyn
Sivumäärä Aika	29 sivua + 5 liitettä 9.11.2018
Tutkinto	Medianomi
Tutkinto-ohjelma	Elokuvan ja television tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Kuvaus ja leikkaus
Ohjaaja	Lehtori Heikki Ahola
<p>Opinnäytetyö esittelee ja analysoi henkilöhaahmon kehittelykeinoja elokuvakäsikirjoittamisen kontekstissa. Tutkimuksessa selvitetään, minkälaisia henkilöhaahmon kehittälytapoja on olemassa. Lähteinä ovat alan kirjallisuus ja käsikirjoittaja Kirsikka Saaren haastattelu.</p> <p>Työ koostuu teoriaosuudesta, käsikirjoittaja Kirsikka Saaren haastattelusta sekä toiminnallisesta osuudesta. Teoriaosuudessa esitellään kirjallisista lähteistä löytyviä henkilöhaahmon kehittelykeinoja. Haastatteluosuudessa käsitellään Saaren henkilöhaahmon luomisprosessia. Toiminnallisessa osuudessa löydettyjä kehittelykeinoja kokeillaan ja tarkastellaan käytännössä tekijän luomaa henkilöhaahmoa työstäen.</p> <p>Tutkimuksessa päätellään, että haahmoon kannattaa pyrkiä tutustumaan kuin aitoon ihmiseen. Työssä jaetaan henkilöhaahmon kehittelykeinot kahteen eri kategoriaan: haahmon kanssa työskenneltäviin ja ilman haahmoa työskenneltäviin. Haahmon kanssa työskenteleminen on ollut hedelmällisintä ja hyödyttänyt haahmoon tutustumisprosessia voimallisimmin. Ilman haahmoa työskentely on ollut tutustumisen tukena. Myös taustatyö eli haahmon maailmaan tutustuminen on ollut tärkeänä osana haahmoon tutustumisessa.</p> <p>Tutkimuksessa esitellään tekijälle toimivin kombinaatio löydetyistä henkilöhaahmon kehittälykeinoista. Työ antaa konkreettisia käyttäjäkokemuksia henkilöhaahmon työstämisestä.</p>	
Avainsanat	henkilöhaahmo käsikirjoitus

Author Title	liti Yli-Rinne Tools for Character Development
Number of Pages Date	29 pages + 5 appendices 9 November 2018
Degree	Bachelor of Arts
Degree Programme	Film and Television
Specialisation option	Image and editing
Instructor(s)	Heikki Ahola, Lecturer of Film Editing
<p>The thesis presents and analyzes character development tools in the context of film script writing. The study explores what different kinds of tools there is to develop a character. The sources include literature and an interview conducted with screenwriter Kirsikka Saari.</p> <p>The work consists of the theoretical part, the interview with Kirsikka Saari and the operational part. The theoretical part presents character development tools found in the written sources. The interview section deals with Saari's process of creating character. In the operational part the author experiments and analyzes the found tools by working with a character created by her.</p> <p>The study concludes that it is best to get to know your character like a real person. Character development tools are divided into two categories: the ones where you work with the character and the ones where you work without the character. Working with the character has been most productive and beneficial in the process of getting to know the character. Working without the character has supported the process. The background research alias getting to know your character's world has also been a big part of getting to know the character.</p> <p>The thesis presents the most useful combination of the character development tools, according to the author of the work. The study gives concrete user experiences of working with a character.</p>	
Keywords	character, script writing

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Konkreettisia keinoja henkilöhaahmon kehittelyyn	2
2.1	Faktojen kerääminen	2
2.2	Proosalliset keinot	3
2.3	Visuaaliset keinot	3
2.4	Ennakkotutkimus	4
3	Käsi kirjoittaja Kirsikka Saari: haahmon kehittelyprosessi	5
3.1	Proosalliset keinot	6
3.1.1	Vapaa kirjoittaminen	6
3.1.2	Monologit	6
3.1.3	Tarpeen mukaan selvittäminen	7
3.2	Taustatyö	7
3.2.1	Haastattelut	8
3.2.2	Havainnointi	8
3.3	Palaute	9
4	Maijan kehittelyä	9
4.1	Työskentely ilman haahmoa	11
4.1.1	Lajos Egrinin jaottelu	11
4.1.2	Elämänkaari	12
4.1.3	Arkitilanteeseen kirjoittaminen	13
4.1.4	Mandala	14
4.1.5	Lateraalinen ajattelu	16
4.1.6	Kuvakollaasi	16
4.2	Työskentely haahmon kanssa	17
4.2.1	Kirjeenvaihto	17
4.2.2	Monologi	20
4.3	Taustatyö	20
4.4	Päätelmät	23
4.4.1	Tutustuminen	23
4.4.2	Löytämistä vai keksimistä?	25
5	Pohdinta	26
	Lähteet	29

Liitteet

Liite 1. Arkitilanteeseen kirjoittaminen

Liite 2. Maijan kirje

Liite 3. Lajos Egrin jaottelu

Liite 4. Monologi

Liite 5. Kuvakollaasi

1 Johdanto

Käsikirjoitusoppaat ovat täynnä ajatuksia siitä, millainen elokuvakäsikirjoituksen henkilö-hahmon tulisi olla. Hyvä hahmo tuottaa toimintaa ja jopa juonta. Hahmon kuuluu olla kuin oikea, moniulotteinen ihminen (Leino 2003, 27). Hänellä täytyy olla selkeät toiveet ja tahdonsuunta. Selkeästi vähemmän löytyy kuitenkin konkreettisia keinoja ja työkaluja saada tämä kaikki aikaiseksi.

Hahmon kehittälykeinoja voidaan käyttää sekä ennen varsinaisten kohtausten kirjoittamista että limittäin kohtausten kirjoittamisen kanssa. Hahmon kehittäly saattaa kuitenkin helpottaa kohtausten ja itse käsikirjoituksen kirjoittamista.

Hahmo edellä kirjoittamista kutsutaan henkilövetoiseksi kirjoittamiseksi. Tämä sanapari tarkoittaa kirjoittamisprosessia, jossa henkilöhahmo synnyttää tarinaa ja juonta ja toimintaa, eikä juoni vedä hahmoa perässään (Martell 2010). Tässä opinnäytetyössä pyrin löytämään työkaluja juuri henkilövetoiseen kirjoittamiseen.

Kokosin tähän opinnäytetyöhön mahdollisimman monta konkreettista apukeinoa henkilöhahmon kehittelyyn. Myös käsikirjoittaja-ohjaaja Kirsikka Saari valaisi haastattelussa omaa työskentelyään hahmojen kanssa. Tutkin ja analysoin myös omakohtaisesti, miten nämä työkalut auttavat omassa hahmon kehittälyprosessissani.

Opinnäytetyöni sisältää lähteisiin pohjautuvan teorialuvun. Sen rajaan siten, että otan selvää, mitä kehittälykeinoja elokuva-alan opiskelija löytää alan kirjastoista löytyvistä kirjallisista lähteistä. Toki maailma on valitsemieni kirjojen lisäksi pullollaan muitakin lähteitä, mutta keskityn nyt omasta elämänpiiristäni suhteellisen helposti löytyviin lähteisiin. Lisäksi muutama esittelemäni kehittälykeino on löytynyt internetistä.

Opinnäytetyöni sisältää Kirsikka Saaren teemahaastattelun, jossa selvitän mitä kehittälykeinoja hän käyttää hahmojen luomisprosessissaan. Hänellä on monen keinon käyttämisestä kokemusta ja siten myös konkreettista sanottavaa niiden toimivuudesta. Tässä luvussa syvennän teoriaosuudessa esittelemiäni keinoja kertomalla niiden käyttäjäkokemuksista.

Opinnäytetyöni sisältää toiminnallisen luvun, jossa itse kokeilen kehittelykeinoja, joita olen esitellyt. Kokeiluita on työssäni liitteinä. Teen parhaillani itse elokuvakäsikirjoitusta ja työstän päähenkilöhahmoani löytämilläni kehittelykeinoilla ja analysoin niiden toimivuutta.

Pohdinta-luvussa kokoan palaset yhteen ja pohdin, kuinka tämä opinnäytetyö voi hyödyttää yleisemmin.

Käytän opinnäytetyössäni lähes synonyymeina sanoja työkalu, kehittelykeino, tekniikka.

2 Konkreettisia keinoja henkilöhahmon kehittelyyn

2.1 Faktojen kerääminen

Leinon (2003) mukaan henkilöhahmon tulee olla kolmiulotteinen eli hahmosta täytyy paljastua tarinan edetessä uusia puolia. Leino sanoo, että kolmiulotteisen hahmon luominen vaatii sitä, että kirjoittaja tietää hahmon menneisyyden, nykyhetken ja jotain henkilön tulevaisuudesta. Leino esittelee kirjassaan laajan kysymyspatteriston niin hahmon menneisyyden, nykyisyyden kuin tulevaisuudenkin selvittämiseen. Kysymykset lähtevät jo ajasta ennen hahmon syntymää: ”Toivoivatko vanhemmat lapsensa olevan toista sukupuolta?” ja niin edelleen. Näihin kysymyksiin vastaamalla saadaan aikaiseksi hahmon elämänkerta. (Leino 2003, 27)

Kirjassaan *The Art of Dramatic Writing* Lajos Egri jakaa henkilöhahmon fyysiseen, sosiaaliseen ja psykologiseen osa-alueeseen, joista jokaiseen tutustutaan oman kysymyslistansa avulla. Ensin tutustutaan hahmon ulkomuotoon: ryhtiin, ikään, tyyliin ja niin edelleen. Sitten siirrytään hahmon sosiaaliseen elämään: työhön, koulutukseen, perheeseen, uskontoon, harrastuksiin ja niin edelleen. Psykologiseen elämään perehtyessä mietitään muun muassa hahmon luonnetta, tavoitteita, moraalialia ja suhtautumista elämään. (Egri 1960, Leinon 2003, 32 mukaan.)

Internetistä löytyy paljon erilaisia hahmoprofiileja, joilla pyritään selvittämään hahmon kaikki mahdolliset ominaisuudet sekä elämäkertaa, esimerkiksi sivustolla The Lazy Scholar (1998). Näitä hahmoprofiileja löytyy monenlaisia ja eri laajuisia, mutta kaikki löytämäni toimivat suurin piirtein samalla tavalla: eteen tulee lista kysymyksiä, joihin täytyy keksiä vastaukset. Aiheina ovat kaikki mahdollinen kasvojen muodosta poliittiseen suuntautumiseen ja isovanhemmista puhetyyliin.

Aaltonen (2003) tuo kirjassaan pikaisesti esiin myös kirjeenvaihdon hahmon kanssa. Hän mainitsee, että joskus käsikirjoittajat eläytyvät hyvin vahvasti hahmoonsa. Kirjoittaja saattaa kokea, ettei kontrolloi tai ohjaa hahmon sanomisia tai tapahtumia, vaan ainoastaan kirjoittaa niitä ylös. (Aaltonen 2003, 105)

2.2 Proosalliset keinot

Dramaturgi Tove Idström neuvoo, että hahmoa kannattaa testata kirjoittamalla hänet erilaisiin arkipäiväisiin tilanteisiin. Hahmon luonteesta kertoo paljon, miten hän käyttäytyisi eri tilanteissa: mitä hahmo tekee, kun hän huomaa linja-autossa toisen matkustajan taskusta tippuvan lompakon? (Leino 2003, 27)

Aaltonen (2003) ehdottaa hahmon kehittelyyn italialaisen de Bonon kehittämää lateraalista ajattelua. Vertikaalisessa ajattelussa ajatukset menevät vanhaa tuttua reittiään, ja ratkaisut ovat ennalta-arvattavia. Lateraalinen on etsivämpää ja poukkoilevampaa. De Bono antaa konkreettisia kehoituksia ideoiden kehittelyyn, kuten:

- Käytä vastakohtia
- Käytä hyväksesi sattumaa
- Ajattele leikkimielisesti (Aaltonen 2003, 32)

2.3 Visuaaliset keinot

Aaltonen (2003) ehdottaa hahmon kehittelyyn käytettäväksi muun muassa Mandalaa tai

ideakarttaa. Mandala on eräänlainen miellekartta, jossa keskustassa on tutkittava asia, esimerkiksi henkilöahmo. Ulkokehille kirjoitetaan siihen liittyviä asioita, lähelle keskustaa konkreettisia, ulkokehille abstraktimpia. Aaltosen mukaan Mandala sopii parhaiten henkilökuvauksen pohjaksi. (Aaltonen 2003, 32)

Myös Tony Buzanin MindMap-tekniikkaa Aaltonen (2003, 34) suosittelee. Siinäkin pääasia (esimerkiksi hahmo) kirjoitetaan keskelle, josta eri viivojen ja nuolien kirjoitetaan keskustanaan liittyviä asioita hierarkkisesti keskeltä ulospäin.

Internetistä löytyy sivuja, joissa neuvotaan moodboardin eli kuvakollaasin tekoa hahmon kehittelyn tueksi. Tässä työtavassa etsitään erilaisia kuvia, jotka sopivat hahmon elämään. Kuvissa voi näkyä ihmisiä/näyttelijöitä, jotka muistuttavat hahmoa. Kuvissa voi näkyä myös hahmon elinympäristöä, sisustustyyliä, lempivärejä, ruokia ja niin edelleen.

2.4 Ennakkotutkimus

Aaltonen (2003) kehottaa haastattelemaan henkilöitä, joilla on elokuvan kannalta olennaista tietoa. Hän muistuttaa muistiinpanojen ja nauhoittamisen tärkeydestä. Haastateltavat voivat olla asiantuntijoita, jotka osaavat kertoa aiheesta faktoja, tai tavallisia ihmisiä, joilla on omakohtaisia kokemuksia aiheesta. (Aaltonen 2003, 25)

Hirvonen painottaa havainnon merkitystä: kirjoittaja havainnoi jotain ympäristöstään ja lähtee kehittämään sitä eteenpäin, tehden lisää havaintoja. Aktiivinen havaintojen tekeminen on omanlaista ennakkotutkimusta. Siinä aihe, henkilögalleria ja jopa juonenkäänteet voivat syntyä hieman huomaamatta. Toki lopuksi tarvitaan käsikirjoittajan muuttakin panosta: kaiken materiaalin työstäminen tarinaksi. (Hirvonen 2003, 60)

Tietoa voi hankkia monenlaisista lähteistä: kirjoista, elokuvista, uutisista ja niin edelleen.

3 Käsikirjoittaja Kirsikka Saari: hahmon kehittelyprosessi

Haastattelin Kirsikka Saarta noin tunnin verran hänen työhuoneellaan keväällä 2018. Tämä luku perustuu tähän haastatteluun, joten tekstin luettavuuden vuoksi lähdeviitteitä ei ole käytetty.

Kirsikka Saari painotti, että kehittelyprosessissa hänelle on tärkeää, ettei hän keksi hahmoille ominaisuuksia. Henkilöhahmot ovat jo valmiita ihmisiä ja käsikirjoittajan työ on löytää heidät. Hän vertaa käsikirjoittajan työtä arkeologin työhön: maan alta näkyy alussa jo ihan vähän hahmoa, mutta eri työkaluin täytyy rapsutella lisää maakerroksia pois hahmon edestä, jotta siitä saisi kokonaisemman kuvan. Hahmo on siis alusta pitäen jo olemassa, ja keksiminen korvataan löytämisellä.

Saari ei itse kirjoita käsikirjoituksiaan lähtökohtanaan jokin väite maailmasta, jota hän muokkasi sitten tarinaksi. Hän sanoo kokeilleensa tätä taktiikkaa ja myös opiskeluaikanaan sellaisen omaksuneen, mutta pitää sitä toimimattomana. Tällä tekniikalla käsikirjoituksista tulee hänen mukaansa pinnallisia ja ohuita. Hän kokee, että käsikirjoittaessa on panostettava henkilöhahmoon, jonka kanssa voi tutustua eri aiheisiin ja joka opettaa kirjoittajaa läpi tarinan. Kaikki muu ympärillä voi muuttua: rakenne, juoni, jopa aihe tai teema. Saaren mukaan hänen tarinansa rupesivat elämään vasta kun hän rupesi keskittymään henkilöihin, eikä esimerkiksi juoneen.

Saari kertoo, että viralliseen käsikirjoitusmuotoon tarinan kirjoittaminen on hänelle ikään kuin palkinto kaikesta siihen asti tehdystä työstä. Se on hänelle helppo vaihe, kunhan henkilöt ovat riittävän pitkälle kehiteltyjä ja suunnitelmat selkeät. Hän sanoo, että jos käsikirjoitusmuotoon ryhtyy kirjoittamaan liian varhaisessa vaiheessa, ei mikään pysy kassassa ja eksyy ”materiaalihetteikköön”.

Esittelen seuraavaksi konkreettisesti sitä, miten Saari tutkii ja kehittää henkilöhahmojaan.

3.1 Proosalliset keinot

Kirsikka Saarella pääpaino hahmojen kehittämisessä on erilaisissa proosallisissa keinoissa. Työtavat ovat usein sellaisia, että niiden avulla pystyy tuottamaan sellaista materiaalia, joka on mahdollisimman vapaata paineista ja sensuurista.

3.1.1 Vapaa kirjoittaminen

Kirsikka Saaren yksi tärkeimmistä työtavoista hahmoa kehitellessä on vapaa kirjoittaminen. Hän saattaa tuottaa esimerkiksi 40-sivuisen muistiinpanon, johon on vapaasti kirjoitettu ajatuksia ja kohtauksenalkuja hahmoista ja tarinasta. Ajatuksena on, että tuotoksen ei tarvitse olla niin sanotusti hyvää tekstiä. Tällä keinolla hän kokee voivansa unohtaa erilaiset paineet esimerkiksi juonesta tai yleisön ja esimerkiksi rahoittajien mahdollisista ajatuksista. Jos hän kirjoittaisi tarinaa jo valmiiksi auki, hän miettisi enemmän katsojan reaktioita tai mitä juoni ”oikeapillisesti” vaatii tämän kohtauksen jälkeen, mikä veisi huomion olennaisesta eli hahmojen löytämisestä ja heidän kanssaan etenemisestä. Saari toteaa, että tällä tekniikalla saadaan usein myös mehukkaimmat, jopa hieman hävettävät havainnot esiin, jotka saattaisivat jäädä kirjoittamatta muuten. Vapaan kirjoittamisen muistiinpano on vain häntä itseään palveleva ja siksi ulkoisista paineista vapaa.

Esimerkkinä hän mainitsee projektinsa nimeltä Eksät, joka kertoo uusperheistä. Koska hänellä on paljon omakohtaista kokemusta aiheesta, oli luonnollista vain lähteä kirjoittamaan havaintoja aiheesta.

3.1.2 Monologit

Monessa eri käsikirjoituksen kirjoittamisen työvaiheessa Kirsikka Saari käyttää työvälineenään proosamuotoisten monologiin kirjoittamista. Hän tuottaa mitä tahansa tekstiä, mitä hahmo kertoisi tai puhuisi. Joskus hän muuttaa myös jo olemassa olevan kohtauksen minä-muotoon, eli katsoo tilannetta vahvasti hahmon näkökulmasta. Saari kokee, että tällä työtavalla henkilöhahmot ikään kuin paljastavat itsestään sellaisia asioita, joita rationaaliset käsikirjoittajan aivot eivät tunnista hänessä, koska ne eivät lähtökohtaisesti kuulu tarinaan.

Kun tässä työtavassa antaa ajatusten polveilla, niin Saaren mukaan jotain yllättävää alkaa usein tapahtua, ja kirjoittajakin saattaa hämmästyä tapahtumien tai hahmon ajatusten kulkua. Saari sanoo tätä ilmiötä proosan taiaksi. Joskus esimerkiksi hahmo saattaa puhua vaikkapa paljon ronskimmin mitä Saari olisi itse kirjoittanut käsikirjoitukseen. Saaren mukaan tämä työtapa vähentää kirjoittajan omaa alitajuista sensuuria hahmojen suhteen.

3.1.3 Tarpeen mukaan selvittäminen

Kirsikka Saari ei koskaan kirjoita hahmoilleen elämäkertaa tai tiedä kaikkea hahmonsa elämäkaarista. Hänen mukaansa se olisi ajanhukkaa eikä hyödyttäisi välttämättä prosessissa ollenkaan. Hän kokee, ettei hahmoa ja hänen menneisyyttään tai tulevaisuuttaan kannata lukita minkäänlaiseksi vaan henkilö saa kehittyä ja muuttua ja paljastaa itsestään pikkuhiljaa asioita kirjoitusprosessin aikana.

Saaren mukaan kirjoittajan on tunnettava hahmonsensa hyvin, mutta hän suosii pikemminkin tarpeen mukaan asioiden selvittämistä. Kun eteen tulee tilanne, että jokin asia hahmosta pitäisi selvittää, hän alkaa kirjoittaa esimerkiksi jostain hetkestä mikä paljastaa selvitetävän asian. Hän on esimerkiksi kirjoittanut käsikirjoittamansa elokuvan *Hölmö nuori sydän* -elokuvan päähenkilöstä Lennistä ja tämän äidistä erillisiä kohtauksia vuosien takaa selvittääkseen heidän välisiä suhteitaan elokuvan ajassa.

3.2 Taustatyö

Mikäli hahmojen maailmassa on jotain Saarelle vierasta, tarvitaan taustatyötä eli haastatteluja, kirjallisuutta ja ympäristön havainnointia.

3.2.1 Haastattelut

Käsikirjoittaessaan elokuvaa Hölmö nuori sydän Kirsikka Saari kävi nuorisotaloilla haastattelemassa nuoria heidän elämästään. Elokuva sijoittuu nuorten maailmaan, ja haastattelujen avulla Saari sai paljon sellaista materiaalia käsikirjoitukseen, joka muuten olisi jäänyt uupumaan. Esimerkiksi elokuvan Kiira-hahmo on saanut paljon vaikutteita oikean nuoren tytön elämäntilanteesta ja ulkonäöstä. Eräällä nuorisotalolla oli myös maanantaisin aina nälkäisiä nuoria, jotka söivät paljon ilmaista näkkileipää, sillä heillä ei ollut kotona viikonloppuna ollut ruokaa tai ruuanlaittajaa. Tästäkin tilanteesta tuli materiaalia elokuvan eri kohtauksiin. Esimerkiksi elokuvan Lenni on oppinut laittamaan itse ruokaa tästä syystä.

Saari kyseli nuorilta kaikkea mahdollista: juhlimisesta, kodeista, sisaruksista, ystävistä, poika- ja tyttöystävistä, asenteista maahanmuuttajia kohtaan ja niin edelleen. Saari oppi esimerkiksi, että nuoret eivät ole kovin kiinnostuneita toisten nuorten taustasta tai ihonväristä. On heille arkipäivää, että ihmiset ovat kotoisin eri paikoista.

Nuoret olivat otettuja siitä, että joku kyselee ja kuuntelee heitä. Saari huomasi, että ainakin nuorten kanssa on parempi puhua kahdestaan kuin porukassa, jossa heidän on vaikeampi uskaltaa sanoa mitään.

Saari ei ota mitään kenenkään elämästä täysin suoraan elokuvaan, lopullisessa käsikirjoituksessa on aina palasia sieltä sun täältä yhteen koottuna.

3.2.2 Havainnointi

Saari toteaa, että usein jonkun tilanteen näkeminen tai tarinan kuuleminen saattaa kirkastaa kehitteillä olevaa hahmoa.

Saari oli esimerkiksi vuosia jo miettinyt miten saisi kirjoitettua synnytyssairaalaan sijoituvan käsikirjoituksen, mutta sopivaa kontekstia tai hahmoa ei ollut vielä löytynyt. Sitten eräänä päivänä Saari oli istunut kampaajan tuolissa ja kampaaja oli kertonut hänelle tarinan siitä, kun hän oli ollut ystävänsä synnytystukihenkilönä ja oli kohdannut sairaalan parvekkeella tupakalla 15-vuotiaan skinipojan, joka oli juuri tullut isäksi. Poika oli ollut

uhmakkaan varma omasta pärjäämisestään isänä. Saari koki tilanteen jälkeen voimakkaasti, että tämänkaltaisen hahmon kautta hän pääsee käsiksi pitkään hauduttelemiin ideoihinsa ja hahmo alkoi helposti tuottamaan erilaisia tilanteita.

Saari kertoo myös, että hän havainnoi tuntemiaan ihmisiä ja koostaa heidän eri ominaisuuksistaan hahmoa. Hahmolla saattaa olla muutama oikean elämän ankkuri-ihminen, joihin voi palata hakemaan konkretiaa tai ideoita hahmoon. Myös esimerkiksi hahmon koti saattaa saada vaikutteita jonkun oikean ihmisen sisustustyylistä.

Saarelle on tärkeää, että hän pystyy samaistumaan myös itse jokaiseen hahmoon jonka hän luo.

3.3 Palaute

Kirsikka Saari kehittää hahmojaan myös palautteen perusteella. Palautteenantaja saattaa esimerkiksi ihmetellä miksi hahmo on niin epäsympaattinen ja vihainen, vaikka Saaren mielestä hahmo on moniulotteinen ja sympaattinen. Silloin Saari pohtii, onko hän valottanut hahmostaan vain tietynlaisia puolia käsikirjoituksessa, tai esimerkiksi kirjoittanut tämän vain saman tyyppisiin tilanteisiin. Saari itse näkee hahmonsa totta kai moniulotteisena ja sympaattisena, koska hän tuntee hahmonsa hyvin. Haasteena onkin tuoda juuri oikeat asiat hahmosta esille käsikirjoituksessa, jotta hahmo näyttäytyisi myös muille mahdollisimman itsensä kaltaisena. Tämän haasteen ratkaisussa palaute on ensiarvoisen tärkeää.

4 Maijan kehittäminen

Kirjoitan parhaillani elokuvakäsikirjoitusta, jossa päähenkilönä on 46-vuotias Maija. Maija asuu poikansa Jukan (15 v) kanssa Helsingissä kerrostaloasunnossa. Maija on töissä apteekissa ja harrastaa kasveja, hänellä on hieno parvekepuutarha. Elokuva näyttää viisi peräkkäistä päivää Maijan elämästä. Elokuvassa kerrotaan Maijan elämän osa-alueista:

suhteesta omaan poikaan ja tämän tyttöystävään, suhteesta työhön ja kasveihin, suhteesta parhaaseen ystävään, (joka on töissä puutarhaliikkeessä) ja tämän veljeen (johon hän on orastavasti ihastunut). Jokaisessa osa-alueessa tapahtuu näiden viiden päivän aikana jotain mielenkiintoista, mutta ei mitään valtavan dramaattista. Elokuva kertoo siis tavallisen ihmisen tavallisesta arjesta. Teemoina ovat luopuminen ja uuden alkaminen. Elokvassa eletään Maijan elämän yhdessä käännekohdista, Jukan itsenäistymisen ajoissa. Esikuvaelokuvana on ainakin Jim Jarmuschin Paterson, jossa rakenne on samantyylinen eli näytetään viikko ihmisen elämästä.

Haluaisin tässä elokuvassa tutkia hahmon kehittelyn voimaa. En halua tukkia käsikirjoitusta jo valmiiksi selkeällä juonella, vaan luotan, että jos kehittelen hahmot hyvin ja käytän siihen paljon energiaa, alkaa toiminta ja kiinnostavuus kummuta sieltä. Lopulliseen tuotokseen en halua valtavia draamallisia juonenkäänteitä, vaan tilaa keskittyä katsomaan tavallisen elämän mielenkiintoisuutta itsessään. Ihan tavalliset 5 päivää tavallisen ihmisen elämästä sisältää paljon tunteita ja samaistumispintaa kun vain tarkastelee tarpeeksi rauhassa ja yksityiskohtaisesti.

Aion kokeilla tässä opinnäytetyössäni löytämiäni kehittelykeinoja Maijan hahmoon. Olen miettinyt ja kirjoittanut Maijaa jo jonkun verran, mutta tuntuu siltä, etten osaa helposti vastata kysymyksiin hänestä. Haluan siis tutustua häneen paljon paremmin. Kokeilen eri keinoja ja analysoin sitä, kuinka toimivilta ne vaikuttavat. Pohdin, miltä tekeminen tuntui ja mitä kukin keino avasi lisää Maijasta. Kerron myös jonkin verran konkreettisia asioita siitä, mitä opin Maijan hahmosta eri työkalujen avulla. Koen, että on tärkeää kertoa myös näitä konkreettisia tuloksia ja löydöksiä, jotta lukija voi päätellä ja huomata minkälaisia vastauksia kullakin kehittelykeinolla voi mahdollisesti löytää. Liitteinä löytyy itse tuotoksia, joita sain kullakin työtavalla aikaan.

Tähän mennessä olen siis kirjoitellut Maijasta asioita vapaasti assosioiden ja päässäni pyöritellen. Ja sekin on yksi hyvä työtapa, kuten huomasin Kirsikka Saarta haastatellesani. Kuitenkin uudet näkökulmat ovat nyt paikallaan.

4.1 Työskentely ilman hahmoa

Työskentely ilman hahmoa tarkoittaa sellaisien työkalujen käyttämistä, joissa itse hahmon ääni ei ole työskentelyssä läsnä. Esimerkiksi kirjeenvaihdossa tai monologissa käytetään kirjoitettaessa hahmon omaa ääntä ja hän on siten läsnä prosessissa eri tavalla kuin jos kirjoittaja itsekseen pohtii vaikkapa hahmon elämänkaarta kysymyslistojen avulla. Tässä luvussa käyn läpi hahmon kehittelykeinoja, joissa hahmon ääni ei ole läsnä.

4.1.1 Lajos Egrin jaottelu

Aloitan testaamalla Maijaan Leinon (2003) esittelemää Lajos Egrin jaottelua.

Työtapa tuntuu hieman väkinäiseltä. Tuntuu, etten ole yhteydessä Maijaan vaan sepitän asioita hänestä, tietämättä oikeasti millainen hän on. Kuitenkin nämä kysymykset auttavat minua huomaamaan asioita, joita en tiedä Maijasta. Moni kysymys vaikutti hyvin oleelliselta selvittää.

Itselleni uusia asioita, jotka selvitin Maijasta Lajos Egrin jaottelun avulla:

- Maija on ylioppilas.
- Hän asuu luultavasti Vantaalla.
- Kuuluu kirkkoon, mutta ei ole kovinkaan uskovainen.
- On vienyt töihin ehkä kasveja.
- Googlettelee töissä kasviasioita.
- Toivoo itseltäänkin salaa uutta rakkautta.
- Pystyy keskittymään hetkeen, ei murehdi hirveästi.
- Älyltään keskiverto.

Tuntuu, että nämä asiat saattavat vielä muuttua. Osa tuntui hieman umpimähkään keksityille.

Kysymyksiä, joihin minun pitää luultavasti löytää vastaus:

- Missä asioissa hän turhautuu/pettyy elämässään/arjessaan?
- Onko hänellä komplekseja?
- Mitä kykyjä hänellä on, joita en vielä tiedä?
- Onko hänellä fyysisiä vajaavaisuuksia?
- Onko hän / onko hän ollut liikunnallinen?
- Poliittinen vakaumus?

Lajos Egrin jaottelun suurin anti oli siis nostaa esiin kiinnostavia kysymyksiä, jotka on selvitettävä jonkun muun työkalun avulla.

4.1.2 Elämänkaari

Tämä työtapa tuntui vielä väkinäisemmältä kuin Lajos Egrin jaottelu. Tuntuu tunkeilevalta ja turhulta sepittää esimerkiksi hänen vanhempiansa tarinaa. Tuntuu tässä vaiheessa irralliselta miettiä, oliko Maija esimerkiksi toivottu lapsi. Mikäli tarvitsen jotain tietoa hänen elämänkaarestaan, tuntuu että on oltava jokin parempi keino selvittää asioita kuin se, että vain keksin listaan umpimähkään vastauksia. Tämäkin kysymyslista toi esiin asioita, joita en ole Maijassa vielä miettinyt. Ne asiat mitkä koen oleellisiksi selvittää, täytyy kuitenkin selvittää jollain toisella työtavalla. Vacklinkin (2008, 15) sanoo, että henkilöitä ja asioita ei tarvitse keksiä, vain havainnoida ja löytää olemassa olevasta.

Tuntuu, että jokaiseen kysymykseen en edes tarvitse vastausta. Enhän tiedä edes omista perheenjäsenistäni aivan kaikkea, ja haluaisin suhtautua Maijaan samoin kuin oikeisiin ihmisiin. Hänelle saa jäädä salaisuuksia, eikä minun tarvitse tuntea hänen jo-

kaista elämänkäännettä, saati tulevaisuutta. Toki voin toivoa hänelle tietynlaista tulevaisuutta. En halua kuitenkaan olla mikään jumala suhteessa Maijaan. En tiedä onko tämä mahdollista, mutta haluaisin olla hänen kanssaan tasavertainen ja suhtautua häneen mahdollisimman todellisena, vaikka hän onkin vain mielikuvitukseni tuote. Vacklin (2008, 23) tukee tätä ajatusta kehottaessaan, että henkilöahmoa on kohdeltava kuin oikeaa ihmistä.

Kysymyksiä joihin minun pitää luultavasti löytää vastaus:

- Ovatko Maijan vanhemmat elossa vielä, ja jos ovat niin minkälainen suhde Maijalla on heihin?
- Maijan sisarukset, suhteet niihin?
- Minkälaisia ystäviä hän haalii ympärilleen?
- Maijan omat odotukset tulevaisuudesta?

4.1.3 Arkitilanteeseen kirjoittaminen

Kirjoitan tekstin, jossa Maija menee ruokakauppaan töiden jälkeen. Alkuun on vaikea päästä. Tuntuu, etten tiedä Maijasta tarpeeksi voidakseni kirjoittaa tätä kohtausta. En halua tunkea hänelle tapoja tai luonteenpiirteitä, jolleivat ne tunnu juuri oikeilta. Päätän, että tässä työtavassa voin vain kokeilla eri tapoja tai luonteenpiirteitä Maijaan, niiden ei tarvitse olla oikeita tai jäädä pysyviksi. Kirjoittaminen takeltelee, mutta etenee. Huomaan, että tämä työtapa on kuitenkin tässä vaiheessa enemmän keksimistä kuin löytämistä. Uskon, että tämä työtapa toimisi paremmin sitten kun olen pidemmällä hahmon kehityksessä.

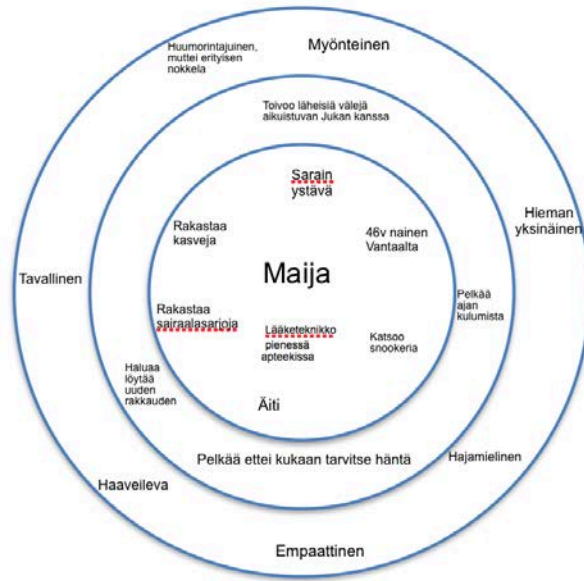
En voi kuitenkaan havitella vain täysin luonnostaan ja helposti tapahtuvaa kehittelyä, onhan hahmon käsikirjoittaminen haastava tehtävä, jossa on siedettävä myös epävarmuutta ja vaikeuksia. Kirjoitan tilanteen loppuun vaikei täysin tunnu siltä, että tiedän mitä teen. Ja tämäkin työ tuo tulosta. Saan uusia ajatuksensiemeniä Maijan hahmoon. Vaikea sanoa, ovatko ne tulleet jäädäkseen vaiko eivät.

Itselleni uusia asioita, jotka selvitin Maijasta arkitilanteeseen kirjoittamisen avulla:

- Maija ei hirveästi tykkää käydä kaupassa, koska ei jaksaisi aina yksin miettiä mitä syödään
- Maijalla ei ole älypuhelinta.
- Maija kävelee punaisia päin, jos ei autoja ole tulossa.
- Maijan lompakko on sekava, hän ei jaksaa etsiä sieltä plussa-korttia.
- Maijan kodin ja työpaikan (ja kaupan) välillä on 1,2 km, useimmiten Maija kävelee matkan.
- Maija syö muuten terveellisesti, mutta ostelee usein karkkia.
- Maija taitaa olla aika analyttinen, pohtii itsekseen elämäänsä jonossa melko syvästi.

4.1.4 Mandala

Mandalan täyttäminen tuntui yllättävän haastavalta. Olen toki tottunut MindMapin käyttäjä, mutta Mandalassa ei varsinaisesti ole hierarkkinen rakenne, vaan sisällä ympyrässä ollaan konkretiassa, kun taas ulkokehällä ollaan abstrakteimmista käsitteissä. En ollut varma, miten Maijan elämän asioita kannattaisi parhaiten jäsenelle. Päädyin laittamaan Maijaa lähimpänä olevaan ympyrään konkreettisia faktoja Maijan elämästä. Välissä olevaan ympyrään laitoin hänen toiveitaan ja pelkojaan. Viimeiseen ympyrään laitoin hänen luonteenpiirteitään.

Kuvio 1. Mandala

Samalla kun kokosin ajatuksiani ja tietojani Maijasta mietin koko ajan, onko Maija riittävän mielenkiintoinen hahmo. Totta kai koko käsikirjoituksen idea on se, että koitan nimenomaan löytää tavallisuudesta kiinnostavuutta, mutta silti päähäni tulee jatkuvasti pohdintaa siitä, että jotain oleellista Maijasta vielä puuttuu. Kun tuijotin Mandalaa ja siihen laittamiani asioita, tuli mieleeni, voisiko Maijalla olla esimerkiksi lievä älyllinen kehitysvamma. Kehitysvammoihin liitetään edelleen paljon turhia ennakoasenteita ja Maijan hahmo voisi olla oiva keino ravistella niitä. Tämä työtapa herätti siis epäselvyyksistä huolimatta täysin uusia ajatuksia, joihin täytyy ajan kanssa perehtyä.

Aluksi tehdessä tuntui, ettei tämä työtapa tuo Maijaan mitään uutta. Huomasin kuitenkin, että uudenlainen perspektiivi voi tulla jo siitä, kun näkee jo tietämänsä informaatiot eri tavoin aseteltuina. Työtapoja kannattaa siis kokeilla monenlaisia, eikä jäädä jumiin vain yhteen toimivaan.

4.1.5 Lateraalinen ajattelu

Lateraalinen ajattelu on leikkimielistä ja hulluttelevaa. Asioihin koitetaan löytää yllättäviäkin uusia näkökulmia. Koitan tätä ajattelutekniikkaa Maijan kehittämissä muutamia de Bonon kehoituksia kokeilemalla. Tuntuu, että tämä tekniikka voisi toimia hyvin etenkin käsikirjoittamisen jumikohdissa, silloin jos ei keksi enää mitään uutta ja kiinnostavaa.

Kokeilen ensiksi kääntää Maijan ominaisuuksia ja mielenkiinnon kohteita vastakohtikseen. Entä jos kasvit ärsyttävät Maijaa ja se onkin hänen poikansa Jukan harrastus. Entä jos Maija haluaakin olla jo vapaa perhe-elämän kahleista, ja koittaa itsenäistää Jukkaa liian aikaisin. Jos Maijalla onkin keski-ikä kriisi ja hän juhlii liikaa. Huomaan, että olen jo melko jumiutunut tiettyihin ajatuksiin Maijasta, ja niitä on vaikea lennosta vaihtaa.

Sattuman käyttäminen hyväksi kiinnostaa. Päätän avata satunnaisen Wikipedia-sivun ja katsoa, voisiko sieltä tulla mitään kiinnostavaa ajatusta Maijan hahmoon. Satunnainen sivu kertoo 3870 metriä korkeasta vuoresta nimeltä Aiguille de Triolet, joka sijaitsee Alpeilla, Ranskan ja Italian rajalla. Ehkäpä Maija harrasti nuorempaan kiipeilyä ja valloitti tuon vuoren. Toisena satunnaisena tuli artikkeli suomalaisesta DJ-tuottajasta nimeltä K-System (oik. Kimmo Kauppinen s. 1980). Ehkä K-System on hänen vakioasiakkansa apteekissa. Kolmantena tulee sivu briossista. Ehkä se on Maijan suurinta herkkua! Miksei, kiinnostavia uusia tuulia hahmon kehittelyyn voi herätä myös sattuman kautta.

4.1.6 Kuvakollaasi

Kuvakollaasi oli jälleen erilainen kulma, josta lähestyä Maijaa. Hahmon kehittelyn työkaluna kuvakollaasin tekeminen tuntui erittäin pätevältä. Internet on täynnä erilaisia kuvia ihmisten kodeista, vaatteista ja niin edelleen. Ideoita tulee paljon pelkästään selaamalla. Selasin paljon erilaisia vaihtoehtoja esimerkiksi Maijan kodin sisustukseen. Mitä enemmän näin erilaisia koteja, sen selkeämmäksi rupesi ajatus juuri Maijan sisustuksesta käymään.

Sattumalla oli tässäkin työtavassa suuri rooli. Esimerkiksi eräässä kuvassa oli keittiön lattialla kaksi pupua ja tuntui, että Maijalla voisi hyvin olla pupuja. Uusia ideoita syntyi.

Varmasti kuvakollaasi on äärimmäisen hyödyllinen etenkin siinä vaiheessa, kun työryhmään tulee muita jäseniä, ja on selitettävä omaa visiotaan heille. Tällainen kuvakollaasi antaa nopeasti oikeansuuntaisia raameja työskentelylle. Jos pelkästään selittää asiat, kaikki saattavat kuvitella hieman erilaisen kodin tai tyylin hahmolle.

Kuvakollaasin tekeminen ei siis tunnu väkisin omasta päästä keksimiselle, vaan se on havainnointiin ja löytämiseen perustuva työkalu. Visuaalisuutensa ansiosta se tekee asioista konkreettisempia. Se myös osoittaa puutteita ajattelussa: luulin, että olin pohtinut Maijan pukeutumista, mutta konkreettisesti päättäminen olikin vaikeaa. Kuvakollaasi siis myös tuo uusia kysymyksiä ilmoille, tarjoten samalla niihin monia eri vastauksia.

En ole varma mitkä kaikki valinnat vielä tulee muuttumaan, kun prosessi jatkuu, mutta ainakin joitain visuaalisia lähtökohtia on nyt selvillä.

4.2 Työskentely hahmon kanssa

Hahmon kanssa työskentely tarkoittaa sellaisten hahmon kehittelykeinojen käyttämistä, joissa hahmo on itse äänessä, eli kirjoittaja tuottaa materiaalia hahmon omalla äänellä. Tässä luvussa käyn läpi sellaisia hahmon kehittelyyn sopivia työkaluja.

4.2.1 Kirjeenvaihto

Kokeilin Maija-hahmon kehittelyyn kirjeenvaihtotekniikkaa. Kirjoitin aluksi Maijalle kirjeen, jossa kerroin tekeväni hänestä ja hänen elämästään elokuvaa, kerroin hieman itsestäni ja käsikirjoitusprojektistani. Kysyin, voisiko hän vastata ja kertoa jotain itsestään ja elämästään minulle. Tämän jälkeen ryhdyin kirjoittamaan vastausta Maijalta minulle.

Työtapa tuntui hieman skitsofreeniselta, mutta todella antoisalta ja hauskalta. Olin toki jo aiemmin ehtinyt miettiä Maijan elämää ja henkilöä, joten nollasta ei tarvinnut lähteä. Tuntui, että tekstiä tuli helposti ja Maijan luonteenlaatu hieman kirkastui. Huomasin, että

Maija on iloisempi ja eläväisempi kuin olin ajatellut. Verrattuna vaikka hahmoprofiilin täyttämiseen tämä työtapa tuntui todella paljon tuottoisammalta. Kun kirjoittaa kirjettä hahmona, tuntuu kuin hahmo oikeasti kertoisi minulle asioita joita en tiedä. Tuntuu, että asioita paljastuu ja löytyy, pikemminkin kuin että keksisin totuuksia päästäni. Vaikka itse keksin kaiken tässäkin työtavassa, sisältö tulee ulos luontevammin. Tuntuu hyvältä, ettei minun tarvitse kaivella mitään liian henkilökohtaista Maijasta heti, vaan kirjeenvaihto tuntuu kunnioittavalta tutustumiselta.

Varmasti kirjeenvaihtoa jatkamalla suhteemme syvenee ja saan tietää asioita, mitkä ovat käsikirjoituksen kannalta olennaisia. Hyvänä puolena on myös se, että voin milloin tahansa kysyä suoraan jotain asiaa mistä minun tarvitsisi tietää ja katsoa voiko hahmo vastata siihen ja miten. Jos kysymys on hankala vastattava, kertoo sekin jotain hahmon suhteesta asiaan. Eli voin yhdistää aiemmin kokeilemieni kysymyslistoja kirjeenvaihtotyötapaan. Jos esimerkiksi elämänkaareissa on selkeä aukko, johon tarvitsisin lisää tietoa, jotta voin kirjoittaa jonkun kohtauksen, voin kirjeellä kysyä asiasta Maijalta.

Huonona puolena voisin todeta, että jos kirjoittajalla on kova kiire saada tietää henkilöstä asioita, niin tämä ei ole välttämättä oikea keino. Kirjeenvaihto tuntuu hitaalta tutustumiselta, joka tapahtuu viikkojen aikana. Toisaalta kun kirjeenvaihtoyhteys on luotu, voi ehkä helpommin nopeastikin lähettää vaikkapa leikisti tekstiviestin hahmolleen, jos jokin asia pitää saada selville nopeasti.

Kaikki, joille kerroin tästä työtavasta, naureskelivat sen absurdiudelle. Tuntuu kyllä kummalliselle tosissaan leikkiä, että hahmo on oikea. Toisaalta Vacklinkin (s23) sanoo, että se juuri tekee hahmosta hyvän ja oikeantuntuisen, kun kirjoittaja kohtelee tätä kuin oikeaa ihmistä. Tuntuu, että minua ainakin kirjoittajana hyödyttää tämänkaltainen leikki.

Minulle kirjeenvaihtotyötapa on antoisa ja tekee henkilöhahmosta nopeasti elävän tuntuisen ja avaa asioita, jotka tuntuvat vaikeille avattaville. Se myös yllätti tuodessaan esiin pieniä yksityiskohtia, jotka olisivat ehkä muuten jääneet löytymättä.

Itselleni uusia asioita, jotka selvitin Maijasta ensimmäisen kirjeen perusteella:

- Maija käyttää hymiöitä.
- Hän on eloisampi kuin olin luullut.

- Hänen pojallaan Jukalla oli hankala vaihe koulussa ja kotona äänenmurroksen aikaan.
- Hänellä ja Jukalla on oma yhteinen, omituinen huumorintajunsa.
- Elisa ja Jukan isä erosivat ennen kuin Jukka syntyi.
- Ex-mies tykkäsi katsoa snookeria ja se tapa jäi Maijalle ja Jukalle.
- Halusi nuorena sairaanhoitajaksi. Kuitenkin tyytyväinen nykyiseen työhönsä, joka on kevyempi, mutta aihepiiri on silti sama.
- ”Ajatukset alkaa helposti harhailla”
- Rakastaa sairaalasarjoja.
- Hoivavietti (viittaa sairaanhoitaja-haaveeseen) purkautuu kasvien hoitoon nyt kun Jukka on vähän vanhempi jo.
- Muutaman naisen porukka käy siellä viherkasviliikkeessä (missä hän käy usein ja missä hänen paras ystävä on töissä). Käyvät välillä tällä porukalla istumassa jossain.
- Sarai (Maijan paras kaveri, töissä puutarhaliikkeessä) ja Maija puhuvat melkein päivittäin puhelimesta ja näkevät pari kertaa viikossa.
- Sarai ja Maija tutustuivat lastensa kautta. Jukka ja Sarain lapsi Tida olivat 10 vuotta sitten samassa muskarissa.
- Sarai innostutti Maijan kasvien pariin.

En tiedä, ovatko kaikki tässä esiin tulleet faktat Maijasta pysyviä. Voi olla, että ne vielä muuttuvat ja hioutuvat matkan varrella. Mutta tuntui hienolta, miten asioita putkahteli esiin hyvin luontevasti. Työtapa tuntui löytöretkeltä.

4.2.2 Monologi

Monologi tuntui työkaluna ihan loistavalta. Hahmon sisäiseen maailmaan pääsee kiinni nopeasti. Työtapa tuntui hahmon päiväkirjan kirjoittamiselta. Yritin kirjoittaa mahdollisimman avoimesti ja nopeastikin, assosioiden ja miettimättä liikaa. Tässä työtavassa tuo väkisinkin paljon myös omia sen hetkisiä tuntojaan paperille, vaikka konkreettinen sisältö olisikin täysin erilaista kuin omassa elämässä. Se vaikuttaa olevan ihan hyvä asia, paperille välittyy helposti aitoja tunteita.

Tällä työtavalla saa nopeasti selville asioita hahmon sisäisestä maailmasta. Kirjoittaminen tuntui paineettomalta. Yritin ajatella, ettei haittaa, vaikka paperille tulisi asioita, jotka eivät ole käyttökelpoisia. Voin lopulta karsia ja etsiä monologista Maijalle olennaiset asiat.

Monologi tuntui koskettavalta, tuntui kuin Maija olisi ollut aito ihminen oikeine tunteineen.

Maija paljasti asioita, joiden en tiennyt olevan niin merkityksellisiä hänelle. Esimerkiksi en ollut ymmärtänyt, kuinka iso asia Jukan itsenäistyminen hänelle onkaan, ja kuinka hän ikävöi Jukan kanssa vietettyjä hetkiä. Lisäksi tuli yllätyksenä hänen pieni ikäkriisinsä, jota hän pohti. Monologi toi Maijasta esiin ehkä synkempiä puolia kuin moni muu työkalu.

4.3 Taustatyö

Taustatyö on omana lukunaan, vaikka toki se on kehittälykeino, jossa hahmon omaa ääntä ei käytetä, eli työskentelyä ilman hahmoa. Kuitenkin koen, että taustatyö on niin oleellista hahmon maailmaan tutustumista, että siitä on kirjoitettava erikseen omana prosessinaan. Kirjoittajalla pitää olla tarvittava tieto hahmon maailmasta, jotta hän pystyy esimerkiksi kirjoittamaan monologia hahmon äänellä. Taustatyö on valtavan olennainen osa hahmon kehittälyprosessia, sillä se tuo kirjoittajalle sellaisia faktoja, joita hän ei olisi voinut päässään kehittää. Esimerkiksi Maijan tapauksessa en voi keksiä hänen työnkuvaansa apteekissa ottamatta selvää apteekissa työskentelystä, mikäli haluan että käsikirjoitus on realistinen.

Tein kaksi erilaista haastattelua tutustuakseni Maijan elämään paremmin. Kyselin ystävävärimme Kasvikerho-ryhmäläisiltä WhatsApp-viestipalvelun kautta erilaisia kysymyksiä kasvi-intoilusta. Lisäksi kävin Kruununhaan pienessä apteekissa haastattelemassa kassatyöntekijää.

Taustahaastattelut olivat todella antoisia. Niistä sai monenlaisia tiedonjyviä, joilla voin rakentaa Maijan hahmoa pidemmälle. Näiden tietojen siirtäminen Maijan hahmoon ei tunnu lainkaan väkisin keksimiseltä vaan luontevalta ja jo Maijan elämästä kumpuavalta.

Seuraavaksi kerron haastatteluissa ilmenneitä asioita, joita voin halutessani siirtää Maijan hahmoon.

Kasviryhmä:

- Monet kasveista innostuneet puhuvat ja laulavat kannustavia asioita kasveilleen.
- Moni kokee, että kasvit olisivat vähän niin kuin lemmikkejä: niiden hyvinvointia mietitään paljon.
- Kasvi-intoilijat vaihtavat usein pistokkaita, kaikkia kasveja ei siis ostella kauppoista.
- Moni selailee kasvien kuvia pitkiä aikoja esimerkiksi Instagramissa.
- Monet muodostavat yhdessä erilaisia kasvivorukoita ja yhteisöjä, joissa kasveista puhutaan ja muutenkin ystäväystytään.
- Monilla oli haasteena erilaiset ötökät, kuten ripsiäiset. Niiden kurissa pitoon menee joskus kohtuuttomastikin aikaa.

Apteekki:

- Maija on luultavasti lääketeknikko, koska useimmiten apteekin kassan työntekijällä on tämä koulutus. Näin hän voi olla laajemminkin hyödyllinen apteekkityössä. Tästä päätelmästä kehittelin seuraavaa: Maija oli 15 vuotta sitten sairaanhoitajakoulutuksessa, mutta jätti sen kesken, kun Jukka syntyi. Hän ei edes oi-

kein kokenut sitä omaksi alakseen sen hektisyyden ja kolmivuorotyön takia. Hänen siskonsa oli silloin töissä farmaseuttina apteekissa ja kun Maija tarvitsi rahaa ja osa-aikatöitä, hän puhui Maijan tekemään satunnaisia kassavuoroja. Hetken töissä oltuaan apteekkari ehdotti, että Maija suorittaisi lääketeknikon tutkinnon (ammattikoulu), jotta voisi olla laajemminkin töissä apteekissa kuin vain kassalla (purkaa lääkkeitä, tehdä tilauksia ja niin edelleen).

- Lääketeknikkona Maijan työhön luultavasti kuuluu: kassa, tavarankorjaukset, laskutus, esillepano, kampanjat, mahdollisesti kotihoito 2x viikossa, tiliasiakkaat. Hän saa neuvoa asiakkaita kaikessa muussa (kosmetiikka, vitamiinit, rasvat, raskaus-testit ja niin edelleen) paitsi itse lääkkeissä. Välillä on luppoaikaa, mutta riippuu apteekista saako esimerkiksi netissä surffailla omia juttujaan.
- Yleisimmin apteekista etsitään kipulääkkeitä ja vitamiineja.
- Vaikeimpia asiakkaille ovat kaikki intiimiasiat, kuten vaipat, jalkasienet, liukastusvoiteet, virtsaongelmat jne.
- Lääketeknikolla on täysi vaitiolovelvollisuus, hän ei saa kertoa edes kuka on käynyt apteekissa.
- Ongelmatilanteita apteekissa voivat tuottaa aggressiiviset asiakkaat, narkomaanit ja näpistelijät.
- Apteekkari saa itse päättää jakaako hän narkomaaneille puhtaita ruiskuja ja neuloja vai ei.
- Kanta-asiakkaita käy paljon, ovat usein tykättyneet tiettyyn työntekijään ja haluavat asioida hänen kanssaan.
- Työt eivät useimmiten seuraa kotiin, mutta joskus asiakkaan vaikea tilanne saattaa jäädä mietityttämään.

Tuntui, että taustatyötä on edessä vielä melko paljonkin. Varsinkin jos Maijalle tulee uusia ominaisuuksia, esimerkiksi lievä älyllinen kehitysvamma, on valtava työ tutustua aiheeseen paremmin, jotta osaa tuoda sen oikealla tavalla esille.

Ylipäättään näitä taustatietoja kerätessäni ja kirjoittaessani tuli sellainen olo, että tämä on työkaluna todella oleellinen. Tässä havainnoidaan ja kirjataan ylös, ei koiteta kaivaa omista aivoista väkisin sellaista tietoa mitä siellä ei ole.

4.4 Päätelmät

Tässä luvussa kuvaan itselleni toimivinta yhdistelmää hahmon kehittämisessä.

4.4.1 Tutustuminen

Koen, että ydinasia hahmon kehittämisessä on tutustuminen. Se tuntuu kunnioittavalta termiltä ja tekee jo lähtökohtaisesti hahmosta oikean ihmisen kaltaisen.

Tutustumiseksi ei voi sanoa taustatyötä, jossa itse otan selvää maailmasta, jossa hahmo elää. Siinä tutustun hahmon maailmaan, mutta en vielä häneen itseensä. Tutustumiseksi ei voi myöskään kutsua kysymyslistojen tai Mandalan tai MindMapin täyttämistä. Ne ovat kaikki ehdottomasti korvaamattomia työkaluja tutustumisen tukena. Esimerkiksi taustatyö on suorastaan pakollista, jotta hahmon maailma tulee aidoksi ja oikeaksi.

Itse tutustuminen tuntuu kuitenkin vaativan hahmon oman panoksen. Löytämistäni työkaluista tutustumiseen toimi parhaiten kirjeenvaihto ja monologi, joissa tuotetaan tekstiä hahmon omalla äänellä. Niiden avulla sain tuotettua Maijasta eniten uutta tietoa. Ne ovat proosallisia, hahmon kanssa työskenteleviä hahmon kehittäyttekniikoita. Ne ovat mielestäni hahmon kehittämisessä ydinasemassa, muiden työtapojen prosessia tukien.

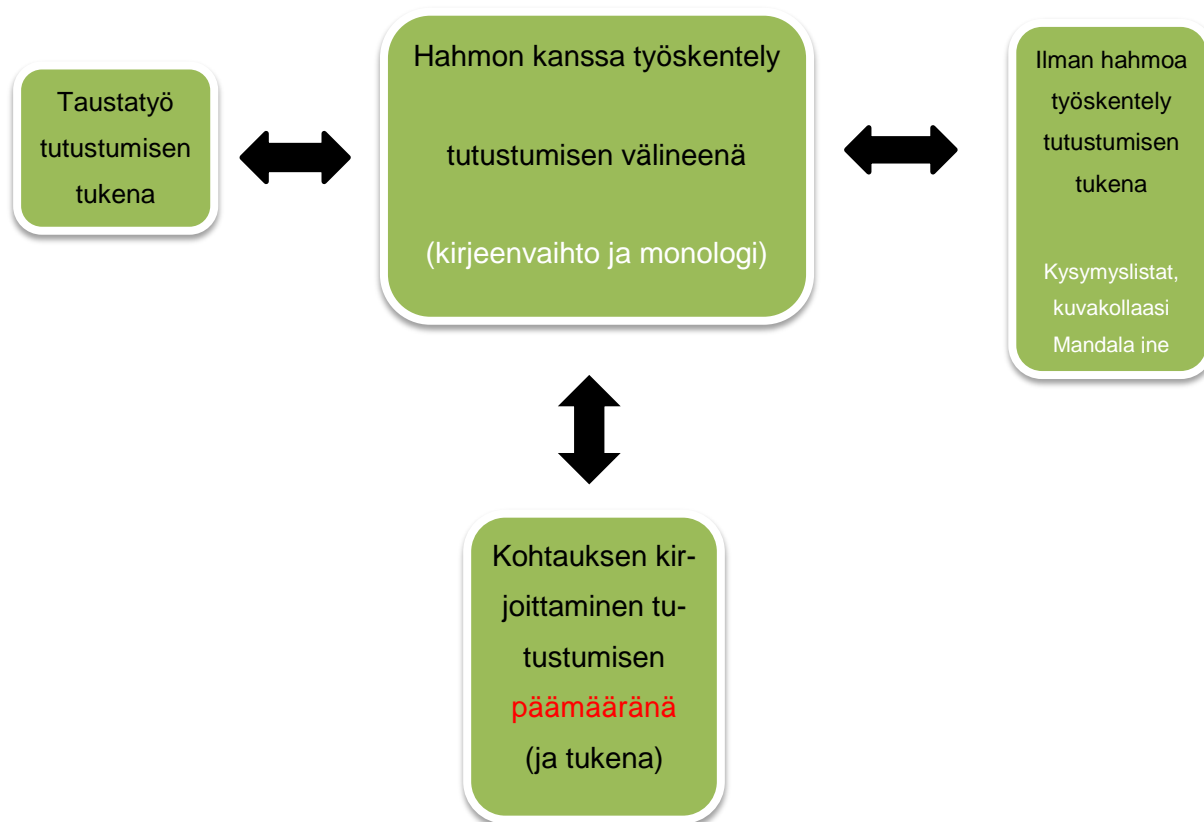
Kirjeenvaihto oli hidas, mutta kunnioittava ja aidon tuntuista sisältöä tuottava tekniikka. Siinä myös näkee, miten hahmo puhuu ulkopuoliselle ihmiselle ja mitä haluaa paljastaa ja missä tahdissa. Onko hän pidättyväinen vai avoin, mikä asia on vaikea kertoa, onko hän puhelias vai lyhytsanainen ja niin edelleen. Kirjeenvaihto avaa siis myös hahmon sosiaalista puolta, ja on lisäksi hyvä työkalu spesifien asioiden selvittämiseen hahmosta.

Monologi taas päästää nopeasti hahmon pinnan alle. Se on kuin hahmon pääsisäinen päiväkirja. Se avasi loistavasti hahmon tunteita ja hetkeä missä hän eli. Se menee syvemmälle kuin kirjeenvaihto, siinä hahmokin puhuu paineettomammin ja vähemmän

sensuroidusti. Mielestäni kirjeenvaihto ja monologi ovat yhdessä melko lyömätön hahmoontutustumispaketti.

On tärkeää muistuttaa, että henkilölähtöisenkään käsikirjoittamisen ei tarvitse edetä lineaarisesti niin, että ensin kehitellään hahmoa ja sitten kirjoitetaan kohtaukset. Vaikka ajattelenkin, että kohtauksen kirjoittaminen on hahmon kehittelyn päämäärä, voidaan kohtauksia tietenkin alkaa kirjoittaa milloin vain. Siitä prosessista voi nousta kysymyksiä, joita voidaan taas työstää hahmon kehittälykeinoilla. Kirjoitustyö voi olla pallottelua eri työtapojen ja työvaiheiden välillä.

Tähtään siihen, että tunnen hahmoni niin hyvin, että minun on kohtalaisen helppo kirjoittaa hänet erilaisiin kohtauksiin, ilman että joudun arpomaan, miten hän käyttäytyisi. Päämääränä on siis kohtauksien kirjoittaminen. Jotta siihen päästään, tarvitaan henkilöhaamoon tutustuminen. Tutustumiseen käytän etenkin hahmon kanssa työskentelyn eri työtapoja. Työskentely ilman hahmoa sekä taustatyö antavat korvaamatonta sisältöä esimerkiksi kirjeenvaihdolle.

Kuvio 2. Toimivin yhdistelmä työtavoista

4.4.2 Löytämistä vai keksimistä?

Osa kehittelykeinoista auttoi löytämään asioita hahmosta, kun taas joidenkin käyttäminen tuntui väkisin keksimiseltä.

Jaottelen kokeilemani työtavat kahteen kategoriaan sen mukaan, tuntuiko työskentely niiden parissa uuden löytämiseltä vai irrallisemmalta keksimiseltä. Kyse on subjektiivisesta kokemuksestani. En myöskään haluaisi liikaa arvottaa sitä, että löytämiseen perustuvat työtavat olisivat parempia kuin muut. Koen, että kirjoittaja hyötyy siitä, että hänellä on hahmon kehittelyprosessissa käytössään laaja skaala erilaisia työkaluja. Keksimiseen perustuvat kehittelykeinot antavat ajatuksia ja uutta näkökulmaa löytämiseen perustuviin tekniikoihin.

Löytämistä	Keksimistä
Kirjeenvaihto Monologi Kuvakollaasi Lateraalinen ajattelu Taustatyö	Lajos Egrin jaottelu Elämänkaari Arkitilanteeseen kirjoittaminen Mandala

Kuvio 3. Löytämistä vai keksimistä

Oli mielenkiintoista huomata, miten eri työkalut tuovat hahmosta erilaisia puolia esiin. Monologi toi synkempiä ja vakavampia tunteita Maijasta esiin, kun taas kirjeenvaihto toi esiin Maijan pirteän, sosiaalisen puolen sekä pinnallisempia, konkreettisia asioita Maijan elämästä. Kuvakollaasi pakotti löytämään vastauksia Maijan tyyliin liittyviin kysymyksiin.

Tökeröiltä ja väkinäisiltä tuntuvat kysymyslistat (Lajos Egrin jaottelu ja Elämänkaari-kysymykset) toivat paljon sisältöä proosallisempiin työtapoihin. Ne saivat ymmärtämään, kuinka vähän Maijasta tiedän ja motivoivat siten muiden työkalujen käyttöön. Eri kehittäelykeinot täydensivät toisiaan.

5 Pohdinta

Keinoja hahmon kehittelyyn löytyy varmasti niin paljon kuin tekijöitäkin, joten tämä työ kattaa hahmon kehittelyn työkaluista vain pienen murusen. Mielestäni näitä kehittäelykeinoja on tärkeä tarkastella ja kokeilla sekä koota yhteen paikkaan. Haluan poistaa hahmon kehittälystä mystiikan verhoa. Hyvän hahmon kehittäly ei ole salatiedettä, vaan se tapahtuu erilaisten konkreettisten keinojen kautta, joita joka ikinen käsikirjoittaja voi käyttää ja löytää niistä itselleen toimivimmat.

Käsikirjoittajilla voi olla vaikea eritellä kehittäelykeinojaan, koska niitä käytetään paljon liittämällä ja pyöritellen eikä välttämättä selkeästi vaihe vaiheelta. Kuitenkin tuntuu, että aloittelevan käsikirjoittajan on hyvä tietää erilaisia konkreettisia työkaluja, joita on mahdollista käyttää. Pikkuhiljaa oma työtapa muodostunee, eikä työkaluja tarvitse niin paljon enää edes ajatella.

Toimivalta ajatukselta oikeastaan jokaisen kehittäelykeinin kanssa tuntui se, että työkalujen avulla tuotettu materiaali on vain itseäni ja hahmon kehittälyprosessia varten. Pysyisin siis päästämään irti ulkoisista paineista, ja antautua kirjoittamaan ja tuottamaan mitä mieleen tulee. Sain ajatella, että kukaan ei tule näkemään tuotoksiani.

Eri työkalut toimivat eritavoin riippuen siitä kuinka pitkällä hahmon kehittäly on. Alkuun minulle toimivat paremmin löytämiseen perustuvat hienovaraiset tutustumistavat kuten kirjeenvaihto. Kun tiedän enemmän, voin ruveta kokeilemaan keinoja, jotka eivät olisi heti aluksi toimineet, kuten hahmon kirjoittaminen arkitilanteeseen.

Vaikkei joku työtapa antaisi mitään muuta kuin liudan uusia kysymyksiä, on sekin arvokasta. Käsikirjoittaja tarvitsee mielestäni laajan pakin keinoja käyttöönsä, jotta hän ei jumiutu tilanteessa, jossa jokin ei tunnu oikealta tai hahmon kehittäly ei tunnu etenevän.

Pahimmillaan voi käydä niin, että hahmon ongelmakohdat ohitetaan, koska ratkaisukeinoja ei keksitä ja hahmosta ei siksi tule moniulotteinen ja aito. Siksi toivonkin, että tämä opinnäytetyö antaa edes pienen siemenen siihen, että monenlaisia eri keinoja on olemassa, vaikka niiden löytäminen ei aina ole täysin helppoa.

Olenlaisin oivallus tässä opinnäytetyössäni oli erotella työkalut hahmon kanssa yhdessä tehtäviksi tai ilman hahmoa tehtäviksi. Se selkeytti itselleni koko hahmon kehittälyprosessia.

Tavoite:	Haluan kirjoittaa hyvän kohtauksen ja käsikirjoituksen toimivalla hahmolla
Miten teen sen:	Minun täytyy kehittää hahmoani
Miten kehittelen:	Kehittäly tapahtuu TUTUSTUEN hahmooni
Miten tutustun:	Tutustun hahmooni parhaiten hahmon kanssa työskennellen Taustatyö ja työskentely ilman hahmoa tukee tutustumisprosessia

Kuvio 4. Hahmon kehittälyprosessi

Olisin jonkun verran kriittinen siinä, mitä kaikkea hahmosta täytyy tietää, jotta hänestä tulee hyvä ja toimiva hahmo. Esimerkiksi Leino (2003, 27) mainitsee kirjassaan Sanoista eläviä kuvia, että käsikirjoittajista suurin osa ajattelee, että hahmosta on tiedettävä miltei kaikki mahdollinen. Itse tämän työn ja siitä oppimieni asioiden perusteella sanoisin, että tärkeämpää kuin tämä, on kohdella hahmoa kuin oikeaa ihmistä. Kenestäkään ei voi tietää kaikkea. Jos tietäisin hahmostani kaiken, kokisin ehkä paineita tuoda käsikirjoituksessani esiin kaikki tietämäni asiat. Silloin käsikirjoitus paisuisi ja hahmosta tulisi esiin kaikkea täysin tarinalle epäolennaista.

Olenkin tehnyt sellaisen rajauksen omaan käsikirjoitukseeni, että lukija, katsoja tai minä itsekään ei saa tietää muista elokuvan hahmoista mitään sellaista mitä Maijakaan ei tiedä. Aion siis tutustua muihin elokuvan hahmoihin täysin Maijan kautta. Jos haluan tietää jotain Maijan ystävästä, pomosta tai pojan tyttöystävästä, selvitän sen Maijan kautta, esimerkiksi kysymällä Maijalta kirjeenvaihtotekniikan avulla. Maijasta saan tietää paljon enemmän tietenkini siksi, että itsestään Maija tietää hirveästi enemmän.

Kun hahmon tuntee todella hyvin, niin on uusi haaste kirjoittaa hänet sellaisiin kohtauksiin ja sellaisten toisten henkilöiden seuraan, joissa kaikki elokuvan kannalta olennaiset puolet ja ominaisuudet tulevat hänestä esille. Se onkin uuden opinnäytetyön aihe!

Lähteet

Aaltonen, Jouko 2003. Käsikirjoittajan työkalut. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

Hirvonen, Elina 2003. Käsikirjoittaminen. Helsinki: Art House

The Lazy Scholar 1998. How to Create a Character Profile. The Internet Writing Journal. <https://www.writerswrite.com/journal/jun98/how-to-create-a-character-profile-6986>

Leino, Tomi 2003. Sanoista eläviä kuvia. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava

Martell, William C. 2018. Thursday's Script Tip: Character Driven. Script Secrets. <http://www.scriptsecrets.net/tips/tip364.htm>

Vacklin, Anders; Rosenvall, Janne & Nikkinen, Are 2008. Elokuvan runousoppia. Helsinki: Like

Arkitilanteeseen kirjoittaminen

Maija ruokakaupassa

Maija lähtee töistä pienestä apteekista sen mentyä kiinni klo 18. Hänellä on nälkä ja hän suuntaa kadun toisella puolella olevaan ruokakauppaan. K-Market on hänen suosikkinsa, vaikka S-Market on ihan vieressä ja vähän isompi ja halvempi. Hän tykkää kauppias-meiningistä, siitä että K-marketit on vähän erilaisia keskenään. Suojatiellä on punainen valo, mutta kun autoja ei tule Maija menee ripeästi tien yli.

Maija avaa kaupan oven ja kävelee sisälle.

Kaupassa on paljon ihmisiä ja kassalle on jonoa. Maija kääntyy vihannesosastolle. Sieltä hän nappaa kurkun ja pussillisen tomaatteja. 5 banaania, omenapussin. Joku yrittää punnitsemaan samaan aikaan, Maija antaa tietä, vaikka nälkä on tehnyt hänestä hieman ärtyisän. Tuotteiden valitseminen on hänestä hiukan hankalaa. Tällaisissa tilanteissa häntä harmittaa, kun ei ole toista aikuista jakamassa arjen vastuita. On rasittavaa joka päivä keksiä mitä syötäisiin. Maijasta on ahdistavaa olla yksin vastuussa kasvavan nuoren ruokavaliosta, joka päivä ei voi ostaa kalapuikkoja. Varsinkin nälkäisenä tai kiireisenä kaupassakäynti ei ole Maijasta kivaa. Toista on käydä puutarha/kasvikaupoilla. Siellä kiire unohtuu ja Maija voisi haahuilla koko päivän ja punnita ja pohtia mitä milloinkin ostaisi.

Eineshyllyllä Maija tuijottaa nyhtökauraa ja härkistä. Tänään tehdään härkis-bolognesea, ei Maija keksi nyt sen erikoisempaa. Perjantaisin on Jukalla ja Maijalla aina tortilla-päivä. Nykyisin on Jukka välillä perjantaisin muualla. Lauantain lounaalle jää silti usein tortilla-aineksia ja silloin he syövät yhdessä.

Tänään on torstai ja Maija päättää tehdä bolognesea. Maija ostaa perunoita, joita rakastaa. Härkistä, tomaattikastiketta ei tarvitse koska sitä on jo kotona muutama purkki varmuuden varalle. Kerma tarvitaan. Ehkä vähän juustoraastetta jopa.

Karkkihyllyn ohi meneminen on hankalaa. Illalla tulee snooker-matsi ja Maija miettii, että pitäisikö olla vähän herkkuja hänelle ja Jukalle kun he katsovat sitä. Hän ottaa turkinpipuripussin, niitä ei tule ahmittua! Lisäksi hän ottaa kaksi pätäkistä helpottamaan ruuan

odottelua. Kassalla on jonoa ja odottelija tuijottavat kännykkää. Maija ei katso kännykkää, hän ei ole vielä ostanut älykännykkää. Häntä pelottaa, että siihen menisi liikaa huomiota. Hän kaipaa elämäänsä ilmavuutta ja aikaa ajatella ja haaveilla. Maija tuijottaa lehtiständiä. Siinä on iltasanomien otsikko: Yksinäisyys, ilta-sanomien suuri gallup siitä miltä yksinäisyys tuntuu. Maija miettii onko hän yksinäinen. Tai onko joku tässä jonossa. Ehkä välillä vähän yksinäiselle tuntuu. Mutta silti Maija kokee olevansa onnellinen ja elämässä on tosi oikeita asioita. Valoisa mieli on yleisesti. Hän nauttii, kun aurinko paistaa ja kun saa miettiä kasvipuuhiiaan ja kun saa nähdä ystäviä ja kun saa viettää Jukan kanssa aikaa. Hän nauttii kodistaan tosi paljon. Siellä ei tunnu yksinäiselle vaan se on turvallinen paikka. Enemmän kuin yksinäisyyttä saattaa Maija joskus tuntea vaan kaipuuta jostain enemmän. Mikään ei ole vikana nykyisyydessä, siitä ei puutu mitään, mutta olisi kiva, jos siihen lisänä voisi tehdä asioita jonkun kanssa, vähän eri tavalla kuin ystävien. Vaikea kuvitella ketään asumaan hänen luonaan, mutta välillä voisi käydä reissussa tai leffassa tai kävelyllä tai miettiä yhdessä mitä ruokaa tänään tehdään. Tämän ajatusketjun hän tulee kertomaan illalla Saraille puhelimesta.

Nyt Maija pääsee kassalle. Kassa kysyy plussa-korttia mutta Maija sanoo, ettei hänellä ole vaikka on. Mutta nyt on jonoa ja nälkä, eikä Maija jaksa kaivaa sitä. Lompakossa on liikaa kortteja.

Maija pakkaa ostokset kangaskassiinsa, joka tulee hieman liian täyteen. Hän lähtee kävelemään kohti kotiaan, sinne on 1,2 km, yksi bussipysäkin väli. Useimmiten hän kävelee, mutta joskus jos on kamala sää tai bussi sattuu sopivasti niin hän hyppää siihen.

Maijan kirje

Moi liti!

Tää on aikamoinen yllätys! Mun elämästä en olis kuvitellut, että joku haluaa tehdä leffan! Oon kyllä aika otettu, mutta en ihan saa kiinni, kun tuntuu että mun elämä menee aika lailla raiteillaan ja samalla tavalla päivästä toiseen, että ei tästä mitään draamaa kyllä saa irti :))

Kyllä mä tähän mukaan lähden, piti pari kertaa kyllä lukasta sun viesti ja miettiä mutta jotenkin tuli hyvä ja luottavainen fiilis että tää ei oo mikään huijaus tai vastaava.

Niinku sanoin niin elämä menee meillä aika mukavasti samaan tyyliin päivästä ja viikosta toiseen. Teini-ikäinen poika järjestää välillä pientä yllätystä, mutta ei yleensä kyllä mitään vakavaa tai murehdittavaa, kuhan vaan aina vähän jotain uutta kuvioissa. Ihan mielenkiintoista on nähdä nuoren elämää läheltä. Kun on meillä välit jotenkin ihmeen kaupalla säilynyt hyvinä kaikki vuodet läpeensä. Yhen kerran oli hankalampi kevät pojan kanssa, sen nimi on muuten Jukka, kun sillä oli äänenmurros ja en tiää, se jotenki häpes sitä ihan kunnolla, ja ei meinannu kouluunkaan suostua ja oli vähän masentuneen oloinen siinä sitten ja sulkeutunut. Mutta siitäkin päästiin eteenpäin, ehkä mun peruspositiivisella luonteenlaadulla on kanssa tekemistä sen kanssa, että välit on ollu hyvät, en jotenkin jaksa pienistä ottaa nokkiini ja nauru herkässä. Meillä on pojan kanssa oma jännä huumorintajumme ollut ihan pienestä pitäen :) Sun pitäis kuulla niitä juttuja, vaikka tuntuu että en tiää tajuisko ulkopuolinen paljoakaan :D Yhessä katomme snookeria iltaisin, mistähän sekin tuli, tais olla ex-mieheltä ku jäi päälle. sen kanssa aina katottiin kun odotin Jukkaa, mutta sitten meille tuli ero jo ennen ku Jukka syntyi. Sentään jotain jäi siitäki suhteesta, tuo snookerin kattominen :D no ja jukka! Olin kyllä aika nuori sillon, oli vähän epärealistiset odotukset kaikesta, suhteesta ja muusta.

Nojoo! Mitäs muuta mä kertoisin. Mä oon siis ihan päivätöissä, apteekin kassalla. Jotenkin mä melkein haluisin olla sairaanhoitaja mut sit kumminkin tuntuu, että se olis liikaa. Mä oon jotenkin tyytyväinen ettei oo niin paljon vastuuta. Ajatukset harhailee liikaa ja tykkään kun on keveyttä elämässä paljon, ja tossa ammatissa on kivoja hetkiä asiakkaitten kanssa ja kumminkin jotenkin on kaiken sen jännän sairaalamaailman ympäröimänä. Mä rakastan sairaalasarjoja. Ihanaa kun tuli se suomalainen Syke ja kaikki Houset jne. Vaikka ne olis aivan aivottomia niin jotenkin kutkuttava se maailma.

Ehkä mun tää joku hoivavietti purkautuu sit kasvien hoitoon. Siinä vaiheessa, kun Jukka alkoi olla jotain 9v ja enemmän kavereiden kaa ja se pikkulapsihoitovaihe oli pikkuhiljaa taka-alalla ja me siinä muutettiin tähän asuntoon niin automaattisesti rupesin täyttämään tota isoa parveketta kukilla ja kasveilla. En mä niistä aluks tiennyt mitään mutta siitä tuli nopeesti aivan ihana harrastus. Käyn aina tuolla yhen mun kaverin puutarhaliikkeessä, pari kertaa viikossa jopa, en aina osta ees mitään, mutta tulee sitten vaihettua kuulumiset kaverin kanssa. Siellä on semmonen muutaman naisen porukka muodostunut, välillä käydään sitten illalla jossain istumassakin. Mutta se Sarai on ihan mun paras ystävä kyllä, sen kaa puhutaan ilot ja surut ja joskus päivittäinkin puhelimesta tulee oltua. Sen lapsi ja Jukka pienenmpänä leikki yhdessä jonkun verran. Ollaan tunnettu nyt joku 10 vuotta. Se mut innostutti sitten noihin kasveihinkin. Tutustuttiin lasten kautta, kun sillä on saman ikäinen tosiaan ja he kävivät silloin ihan pienenä samassa muskarissa.

Hei nyt mun kuule täytyy mennä, jäihän tästä vaikka mitä kirjottamatta, mutta ehkä voidaan lähetellä näitä kirjeitä myöhemminkin! Eli palataan asiaan, hauska juttu tää leffan teko! :)

Iloisin terveisin

Maija

Lajos Egrin jaottelu

Maija

Fyysinen

sukupuoli **nainen**

ikä **46**

pituus ja paino **170cm 70kg?**

hiusten, silmien ja ihon väri **vaaleanruskea, vihreä, vaalea?**

ryhti **hyvä?**

ulkonäkö

vajaavaisuudet

perityt ominaisuudet

Sosiaalinen

sosiaalinen status **normaali toimeentulo, ei paljon tuloja muttei toisaalta menoakaan hirveesti, hyvin pystyy harrastaa kasveja ja ostamaan jukalle tarvittavat jutut ja vähän enemmän jne. mitä jukka harrastaa?**

koulutus jätti sairaanhoitajakoulun kesken kun jukka syntyi, mutta ei se ole haitannut häntä, välillä haaveilee sairaalamaailmasta mutta on lopulta tyytyväinen kun elämä on keveämpää, ylioppilas

koti kerrostaloasunto missä päin helsinkiä/vantaata? ehkä vantaalla vois ollakin? joo!

uskonto kuuluu kirkkoon, mutta ei käy kyllä ikinä missään kirkossa, neutraali suhtautuminen, ei hirveesti ajattele asiaa, jos joskus on kiperä paikka niin saattaa vanhasta tottumuksesta rukoilla mutta ei selkeesti oo uskonnollinen kyllä, tykkää joskus joulukirkosta fiiliksen takia

etninen tausta, kansallisuus molemmat vanhemmat kantasuomalaisia, mistä päin kotoisin?

asema yhteisössä töissä ja muuallakin pidetty ihminen, ei ole ylempänä muita mutta ihmiset ihan kunnioittaa kuitenkin, hoitaa hyvin hommansa ja on ystävällinen

työ apteekin kassa, päivittäin

poliittinen toiminta äänestää aina kun on kansanäänestys, demareita tai vihreitä??

huvit, harrastukset kasvit kasvit kasvit, snookerin katsominen?, sairaalasarjat???

Psykologinen

seksielämä, moraalit en ole varma, ehkä ei oo nyt pitkään aikaan ollut ketään, ei mikään tuomitseväinen

henkilökohtaiset tavoitteet tää on varmaan aika oleellinen, onkohan hänellä työhön liittyviä tavoitteita, varmasti tietysti jotain. eri elämänosa-alueiden tavoitteet. hän haluaa pitää hyvää huolta kasveista ja miettii niitä ja niiden hyvinvointia aika paljon, töissäkin googlettelee ongelmista jne. On vienyt töihin kanssa kasveja?

Jukan kanssa tavoitteena pitää hyvät ja läheiset välit. Toivoo että Jukka ei tee tyhmyksiä.

Haluaisi vielä löytää jonkun rakkauden, mutta ei ees itelleen oikein myönnä sitä, "täl-
leen pärjään tosi hyvin kyllä"

turhautuminen, pettymykset

luonne

suhtautuminen elämään peruspositiivinen, pystyy aika hyvin keskittymään hetkeen, ei
oo mitään kovin murehtivaa sorttia

kompleksit

ulos/sisäänpäin kääntynyt enemmän ulos kuin sisään, mutta ei mikään yltiösosiaalinen

kyvyt

ominaisuudet

älykyys keskiverto, tunneälyltään hyvä

Monologi

Heräsin tänään tosi aikaisin, on jotenkin huono aamu.

Lauantai, mutta tuntuu tyhjälle, toisaalta pitäis nauttia kun ei oo mitään suunniteltua, mutta kun tykkään suunnitelluista jutuista. Tuntuu vähän harmaalle kun ei oo mitään tänään tulossa, tai mitään ihmiskontaktia siis. Jukka on isällään. Eikä sekään oo kun kerran kuussa poissa ja heti oon täällä vinkumassa seuraa. Mutta onhan se nykyisin niin paljon enemmän kavereiden ja Emilian kanssa. Mutta on meillä edelleen yhteiset hetkemme, ja huumorintaju ja snooker-fiilistelyt jne.

Mä keitän kahvit, eiköhän tää tästä käynnisty. Kastelen kukat, ne voi hirmu hyvin nyt. Oon ylpee itestäni. Mulla ei oo kivat verhot, pitäis ostaa uudet. Noi on niin harmaat, vois kai vähän väriä olla enemmän. Oon vähän harmaa tyyppi. No ei kyllä ees oo! Nyt vaan tuntu siltä. Kyllähän mä nyt normaalisti oon aina hyvällä tuulella.

Haluisin tietää Jukan elämästä enemmän, tuntu ihan oudolta että aina ennen tiesin kaiken ja yhtäkkiä en sit paljon mitään. Se on jotenkin kurkkua kuristavaa välillä. Haluisin takas sen pienen Jukan joka halus syliin ja kerto kaiken ja tarvitsi mua aina. Se oli rankkaa mut se oli niin ihanaa.

Nyt alkaa itkettä. Mul on ikävä Jukkaa. Ihan hullua kun se tolleen vaan itsenäistyy.

No ainaki kukat tarvii mua. Kyllä töissäkin tarvitaan. Ja Sarai tarvii jonkun jolle juoruilla.

Outoo että oon jo näin vanha. Tuntuu samalle ku sillon ku olin 18. No ei ahista niin paljon, mutta oon sama ihminen ja miten sillon tuntu että 46 vuotta on jo kuolema. Miten voin olla sama ihminen ku sillon. Ihan hullua tää kaikki.

Teen paahtoleivät, meillä on edelleen maailman pöntöin paahtinkone josta kuuluu älytön sävelmä aina ku leivät on valmiit. Pesukoneessakin ollaan pidetty se hieno merkkiääniominaisuus, kun jotenkin se hauskuuttaa mua ja Jukkaa.

Laitan leivän päälle juustoa ja kurkkua. Kinkkua tekis mieli mutta oon yrittänyt olla kasvissyöjä. Jukkakin rupes ja mun mielestä se on hyvä idea. Oon kuullu että liha rupee sit vähitellen ällöttämään kun ei hetkeen syö. Ei oo vielä tapahtunut kyllä.

Ihme tämmönen masisaamu. Yleensä tuntuu kyl erilaiselta ja hyvältä. Ehkä nää on vähän patoutunut nää tunteet. Sit tulee ulos kun on hetki aikaa. Ehkä vaan fiilistelen tätä masisoloa, antaa olla vaan. Meen partsille aamupalalle. Makoilen lattialla, tuijotan kattoon. Kattoonkin vois laittaa jotain, voisko sinne maalata jotain. Osaiskohan Emilia, se hän on taiteellinen.

Ehkä katon koko päivän sairaalasarjoja. Ehkä soitan Saraille, tuliskohan sekin. Joo niin teen!

Jee Sarai tulee, me pidetään Syke-putki. En oo kattonut uutta kautta, kun oli Greyn anatomia kesken. Nyt katotaan putkeen niin paljon ku jaksetaan. Saraikin on innsotunut näistä vähän mun takia. Mä rakastan näitä sairaalasarjoja! Se kiehtoo niin paljon

Kuvakollaasi

Maija

